

har overordentlig megen Agtelse for, men som har en anden politisk Mening, end man selv har, bliver man naturligtvis glad og vel tilmode, naar man hører, at de Grunde, han anfører, ere lette at modbevise. Det ærede Medlem talte om de Friftelser, han havde tænkt sig for de Unge. Jeg kan ikke let forstaa, at den ærede Læser kunde mene, at disse Friftelser vare større for de Unge, der bleve antagne af Valgmenigheder, end for de Unge, der udsendes for at være Kapellaner hos de gamle Præster. Jeg har Erfaring for, at der ikke er fremkommet det bedste Forhold mellem den gamle Præst og den unge Kapellan, fordi den Unge har bekendt sig til en kirkelig Retning, der er helt forskjellig fra den, hvortil den Gamle har bekendt sig; derved er Forholdet ikke blevet det ønskeligste. Jeg mener, at Friftelsen for den Unge er lige stor, hvad enten han bor i Præstegaarden og er personel Kapellan, eller han bor et andet Sted og er Præst for en Valgmenighed; der er vist ingen Forskjel i saa Henseende. Det ærede Medlem sagde, at jeg ikke ret havde forstaaet ham, da jeg upaltede mig i Anledning af hans Uttring om, at de unge Valgmenighedspræster vilde komme til at staa ene. Jeg hørte overmaade godt, at det ærede Medlem talte om, at baade Biskop og Provst vilde være rede med deres Raad, naar han ønskede det; jeg er overbevist om, at de vilde være rede dermed, hvad enten han ønsker det eller ikke, ja de vilde maaske være meget mere rede med deres Raad, end han selv synes om; der kunde altsaa ikke her være nogen Misforstaaelse. Naar imidlertid det ærede Medlem talte om, hvorledes den unge Valgmenighedspræst vilde komme til at staa ene, tænkte jeg, han mente, at han vilde komme til at staa ene i det selstabelige Liv lige overfor Præster af Folkekirken; at han ikke vilde blive vel set i deres Huse, at han heller ikke selv vilde have den Glæde at se dem i sit Hus, og at han paa den Maade vilde komme til at staa ene. Naar det ærede Medlem ikke har ment dette, har jeg opfattet hans Uttring om, at den unge Præst vilde komme til at staa ene, urigtig, og dermed er den Sag forbi. Jeg kom før til at anstille en Sammenligning mellem de Forretninger udenfor Sjælsprøgerfaldet, som en Valgmenighedspræst kunde have, og de Forretninger, som Menighedspræsten i Folkekirken har; men det ærede Medlem indlød sig slet ikke paa at bemærke Noget imod denne Sammenligning. Det ærede Medlem maa indrømme, at den er berettiget, og at det, jeg har anført om, at de Forretninger, som vore Sognepræster henfaldt til, mange Gange slet ikke kunde gjøre Krav paa at staa høiere i kirkelig eller i moralsk Henseende end de Forretninger, disse Valgmenighedspræster vilde komme til at varetage, forholdt sig rigtig, og jeg tager til Indsigte, at han indrømmer det, netop paa Grund af, at han har forholdt sig taus. -- Naar det

ærede Medlem endelig udtalte, at man kan være taknemlig imod den Maade, hvorpaa en vis Ting er kommen frem, maa jeg sige, at det er en ny Tanke, der her dukker op for mig; jeg har ikke hørt Leilighed til at spekulere over en Tanke som den, at man skulde være taknemlig imod den Maade, hvorpaa en Ting kommer frem. Jeg mener, at Taknemlighed dels maa ytre sig imod det højeste Væsen og dels ogsaa imod Personer her paa denne Jord; men derimod har jeg aldrig vidst, at man kunde være taknemlig imod en Maade, altsaa imod Noget, der foregår i Luften. Jeg siger endnu, at jeg aldrig vil kunne henfalde til at være taknemlig imod en Maade, hvorpaa en Ting kommer frem.

B. Solm: Det kunde vistnok ikke falde Nogen ind at benegte, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse) med megen Barme tager Del i Forhandlingen af de kirkelige Spørgsmaal, hver Gang de foreligge. Grunden til, at der kan blive Uenighed imellem ham og forskellige Medlemmer af Tinget, ligger ikke i den større eller mindre Interesse, man kan have for disse Sager, men den ligger i det noget forskjellige Syn, man kan have paa Sagerne. Jeg tror altsaa, at Grunden til Forskjellen mellem os er den, at medens det ærede Medlem maaske noget mere ser paa Præstens Stilling, se vi Andre noget mere paa Folkets Stilling. Det ærede Medlem kom i sit sidste Foredrag til at sige, at der var stærke Rivninger iblandt os, da vi første Gang havde dette Lovforslag til Behandling, og dette er fuldstændig rigtigt, men jeg tror ogsaa, at Folket i sin Almindelighed er kommet til at se paa det med noget andre Øine end dengang, idet man, da man første Gang havde det til Behandling her i Tinget, mere gjorde det til, hvad jeg vil kalde et Partispørgsmaal, end nu er Tilfældet. For mig har det altid staaet saaledes, at det var en Utting, at man ikke maatte have Lov til at bruge Kirkerne, og det af flere Grunde. En af disse er den, at det er forekommet mig høist forunderligt, at en Mand, der var Kirkeier, naar han ikke kunde finde sig tilfreds med den Sognepræst, han havde, skulde, uaagt han var Kirkeier, tvinges til at bygge et Bedehus; dette, synes jeg, er en forunderlig Modsigelse. Det kan ikke negtes, at det er uheldigt, at der paa mange Steder er meget stor Misforholdelse med den Sognepræst, man har. Det er virkelig et af de Spørgsmaal, som jeg betragter med den allerstørste Alvor, thi hvad skulde være et højere Formaal for Menneskene end netop det aandelige Formaal, ja, jeg vil sige, hvad skulde være et højere Formaal end netop det evige Liv? Det er blevet sagt, at der var Fare ved at udnævne theologiske Kandidater, men jeg kan ikke se nogen Fare deri, og hvorfor? fordi det meget ofte træffer, at den unge Mand er langt mere